

BÖLÜM 10

DÜNYA İÇİN ESKİ; ÜLKEMİZ İÇİN YENİ BİR SPOR: SNOOKER

Gökhan ÇETİNKAYA¹

GİRİŞ

Snooker, özellikle son otuz yılda küreselleşerek dünyanın dört bir yanında yeni izleyicilere ve güçlü sponsorlara ulaşan bir isteka sporudur (Harris, 2021). Günümüzde 110 ülkede 120 milyondan fazla kişinin oynadığı ve dünya genelinde 500 milyondan fazla kişi tarafından izlendiği belirtilen snooker, en hızlı büyüyen spor dallarından biri olarak kabul edilmektedir (World Snooker Tour, 2025). Özellikle Birleşik Krallık, Çin ve Avustralya'da geniş bir izleyici kitlesine sahip olan snooker, televizyon yayıncılığıyla bütünleşerek kültürel bir fenomen haline gelmiştir (Hutchins, 2002).

Yaklaşık yüz elli yıllık tarihsel geçmişine karşın snooker'ın Türkiye'deki gelişim süreci ise son yirmi beş yılla sınırlı kalmıştır. Bu çalışma, dünya için köklü, ülkemiz için ise görece yeni bir spor olan snooker'ın genel bir portresini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

SNOOKER NASIL BİR OYUN?

Snooker isteka kullanarak topları ceplere sokmayı amaçlayan bir bilardo disiplini-
nidir ve ağırlıkları eşit olan toplam 22 topla oynanır (Bisconti, 2025). Topların on beşi kırmızıdır ve bu toplar 1 puan değerindedir. Renkli toplar sarı (2), yeşil (3), kahverengi (4), mavi (5), pembe (6) ve siyah (7) renklerden oluşmaktadır. Beyaz top ise isteka topu olarak adlandırılır (World Professional Billiards and Snooker Association, 2024).

¹ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Okan Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, gokhan.cetinkaya@okan.edu.tr, ORCID iD:0000-0002-0264-3523

kinlik niteliği de taşımaktadır. Ayrıca, literatürde yapılan çalışmalar snooker'ın yüksek bir terapötik potansiyele sahip olduğunu ve birçok beceriyi geliştirdiğini ortaya koymaktadır (Kim & Lee, 2018). Tüm bu değerlendirmeler, snooker'ın yalnızca performans odaklı bir rekabet alanı değil; aynı zamanda bilişsel, psikolojik ve sosyal yönleriyle çok boyutlu bir spor olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, snooker çok boyutlu bir spordur ve tüm boyutlarıyla ele alınarak ülkemizin spor politikaları kapsamında daha fazla önemsenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu doğrultuda, akademik araştırmalarla desteklenmesi, tanıtım faaliyetlerine öncelik verilmesi, altyapı desteği ve nitelikli eğitim programlarının geliştirilmesi hâlinde, bu sporun ulusal spor stratejileri içinde daha görünür ve sürdürülebilir bir konuma ulaşabileceği değerlendirilmektedir.

KAYNAKLAR

- BBC Archives. (2019). Pot Black: How colour TV made snooker a household game. BBC Archive Collections. <https://www.bbc.co.uk/archive/pot-black/zv33v9q>
- Billiards.com (2025, 7 Temmuz). Official BCA Snooker Rules. <https://www.billiards.com/blogs/articles/official-bca-snooker-rules>
- Biscontinini, T. (2025). Snooker. <https://www.ebsco.com/research-starters/sports-and-leisure/snooker>
- Bury, M. (1986). The social significance of Snooker: Sports-games in the age of television. *Theory, Culture and Society*, 3(2), 49-62. <https://doi.org/10.1177/0263276486003002005>
- Collins, T. (2023). *Sport in Britain*. Routledge.
- Crompton, J. L., & Lee, S. (2000). The economic impact of 30 sports tournaments, festivals, and spectator events in seven U.S. cities. *Journal of Park and Recreation Administration*, 18(2), 107-126.
- Encyclopedia Britannica. (2025, 14 Ocak). Bilardo. <https://www.britannica.com/topic/billiards>
- Ercan, E. (2021). World Snooker Tour 4 yıllığına Türkiye'de. <https://www.bilardo.gov.tr/ersan-ercan/world-snooker-tour-4-yilligina-turkiyede-53>
- Eurosport. (2023, 24 Ocak). World Snooker Tour, Turkish Masters'ı iptal etti. https://www.eurosport.com.tr/snooker/world-snooker-tour-turkish-masters-i-iptal-etti_sto9348705/story.shtml
- Everett, B. (2019). *The History of Snooker*. Billiard Publishing.
- Everton, C. (2012). *Black farce and cue ball wizards: The inside story of the snooker world*. Mainstream.
- Giulianotti, R. (2005). *Sport: A critical sociology*. Polity Press.
- Grice, A. (2019). *Snooker: Skills, tactics, techniques*. Crowood Press.
- Harris, L. J. (2021). The global snooker market. *Sport in Society*, 24(10), 1718-1728. <https://doi.org/10.1080/17430437.2021.1901341>
- Hayton, E. N., & Dee, J. (2004). *The cuesport book of professional snooker: The complete record & history*. Rose Villa Publications.
- Holt, R. (1989). *Sport and the British: A Modern History*. Oxford University Press.
- Hu, J., & Dong, Y. (2015). Sports consumption and media in contemporary China: The case of snooker. *Journal of Sport and Social Issues*, 39(3), 201-220. <https://doi.org/10.1177/0193723514567242>
- Hutchins, B. (2002). *Sports on Television: The cultural politics of sport in the global media age*. Routledge.
- Independent (2024, 27 Nisan). How snooker became the latest sport lured by Saudi Arabia's riches – so is it the end for the Crucible? <https://www.independent.co.uk/sport/snooker/crucible-theatre-snooker-world-championship-saudi-arabia-b2535368.html>
- Kelly, W. (2017). China's cue sports boom: Nationalism, media and snooker's rise in Asia. *Internatio-*

- nal Review for the Sociology of Sport*, 52(6), 747–764. <https://doi.org/10.1177/1012690215621575>
- Kim, J., & Lee, J. (2018). Cognitive flexibility and sports performance: A meta-analytic review. *Psychology of Sport and Exercise*, 38, 56–67.
- Lines, G. (2001). Villains, fools or heroes? Sports stars as role models for young people. *Leisure Studies*, 20(4), 285–303.
- O’Keeffe, J. (2025, 24 Nisan). Snooker Rich List 2025: The 15 wealthiest snooker stars in the history of the sport. <https://www.insidermedia.com/news/national/snooker-rich-list-2025-the-15-wealthiest-snooker-stars-in-the-history-of-the-sport>
- Reuters. (2025, 5 Mayıs). Zhao becomes China’s first world snooker champion. <https://www.reuters.com/world/china/zhao-becomes-chinas-first-world-snooker-champion-after-comeback-ban-2025-05-05>
- Rhys-Taylor, A. (2024, 20 Ağustos). Changing Britain through the frame of snooker. *Sport in Society*, 27(5), 789–806. <https://doi.org/10.1080/17430437.2024.2389812>
- Sagoo, R. (2017). Exploring aspects of cognitive development and mental health awareness as part of health promotional goal in snooker. *Psychreg Journal of Psychology*, 1(1), 3–18.
- Shaw, C. (2023, 23 Ocak). Turkish Masters 2023 cancelled as WST seeks replacement event. <https://www.livesnooker.com/major-ranking-events/turkish-masters/2023-turkish-masters-cancelled/>
- Shorthouse, D. (2019). From gentleman’s pastime to global sport: The evolution of snooker. *International Journal of the History of Sport*, 36(4–5), 399–417.
- Sky History. (2021). History of snooker and pool. <https://www.history.co.uk/history-of-sports/history-of-snooker-and-pool>
- Smale, S. (2025, 9 Ağustos). In 1985, a third of the UK’s population stopped to watch the World Snooker Championship Final. ABC News. <https://www.abc.net.au/news/2020-08-02/snooker-world-championships-extraordinary-tv-viewing/12222678>
- Snooker Heritage. (2025, 11 Temmuz). Origins of Snooker. <https://snookerheritage.co.uk/articles/origins-of-snooker/>
- Snooker.org (2025, 1 Ekim). Rankings. <https://www.snooker.org/res/index.asp?template=31>
- Sport for Confidence (2022). The therapeutic value of snooker. <https://www.sportforconfidence.com>
- Sulak, U. O. (2013, 6 Ekim). Snooker growing in Turkey. <https://timesofmalta.com/article/Snooker-growing-in-Turkey>
- The English Partnership for Snooker and Billiards (EPSB). (2025, 11 Temmuz). English Amateur Snooker Championship. <https://www.epsb.co.uk/tournaments/national-championships/english-amateur-championship/>
- The Guardian. (2025, 10 Eylül). Alex Higgins obituary. <https://www.theguardian.com/sport/2010/jul/25/alex-higgins-obituary-snooker-champion>
- The Scotsman. (2025, 24 Temmuz). How much does the winner of the World Snooker Championship 2025 get? Full prize money and trophy explained. <https://www.scotsman.com/sport/other-sport/how-much-does-the-winner-of-the-world-snooker-championship-2025-get-full-prize-money-and-trophy-explained-5091991>
- TRT Spor. (2021, 11 Mayıs). World Snooker Tour, 4 yıl boyunca Türkiye’de düzenlenecek. <https://www.trtspor.com.tr/haber/diger-sporlar/world-snooker-tour-4-yil-boyunca-turkiyede-duzenlenecek-18459061>
- Tuohy, W. (2025, 25 Ağustos). Suddenly, pool game of snooker Has Become the Rage in England. <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1985-06-12-sp-6211-story.html>
- Türkiye Bilardo Federasyonu (TBF). (2024). *Snooker Branşı Gelişim Raporu*. TBF Yayınları.
- Türkiye Bilardo Federasyonu (TBF). (2025, 25 Mart). Türkiye Bilardo Federasyonu Snooker 2024 Genel Klasmanı.
- Weinberg, R. S., & Gould, D. (2019). *Foundations of sport and exercise psychology*. Human Kinetics.
- Welsh, J. C., Dewhurst, S. A., & Perry, J. L. (2018). Thinking aloud: An exploration of cognitions in professional snooker. *Psychology of Sport and Exercise*, 36, 197–208. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2018.05.001>

- psychsport.2018.02.011
- Whannel, G. (2002). Media sport stars: Masculinities and moralities. Routledge.
- World Professional Billiards and Snooker Association (WPBSA). (2021). History of snooker - a timeline. <https://wpbsa.com/about-us/history>
- World Professional Billiards and Snooker Association (WPBSA). (2024). *Official Rules of Snooker and English Billiards*. WPBSA Publishing.
- World Snooker Tour (WST). (2023, 30 Haziran). Annual report and financial statements. <https://www.wst.tv>
- World Snooker Tour (WST). (2025, 16 Temmuz). Snooker'in Tarihi. <https://www.wst.tv/wpbsa/history-of-snooker/>
- Yazıcıoğlu, E. (2020, 1 Kasım). Snooker'da bir Türk. <https://socratesdergi.com/yazi/snooker-da-bir-turk>